

НАВІНКІ

25 ВЕРАСЬНЯ - 2 КАСТРЫЧНІКА 2002

КОШТ СВАБОДНЫ

№18(67)

ЯШЧЭ ПАРА-ТРОЙКА
ТАКІХ РЭНЭГАТАЎ-
БІЗНЭСМЭНАЎ - І НАМ
ХОПІЦЬ НА НАЦЫЯНАЛЬНА-
ВЫЗВОЛЬНАЕ
ПАЎСТАНЬНЕ!

**«Беларускае Вызвольнае Войска»
адпусьціла закладніка – віцэ-
прэзыдэнта «Лукойлу».
Выкуп заплочаны, чакайце рэвалюцыі.**

Працяг тэмы на стар. 2

Газета «Навінкі» выходзіць зь лютага 1998 г. Зарэгістраваная ў Дзяржаўным камітэце па друку Рэспублікі Беларусь 23.02.1999 г. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі №1272. Заснавальнікі: П.Канавальчык, А.Новікаў, А.Мазур. Галоўны рэдактар Паўлюк Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: navinki@navinki.net; Адрас рэдакцыі: г.Менск, пр.газ. «Известия», 9-143.

Нумар падпісаны да друку 4.09.2002г., а 00.01. Тыраж 3000 экз. Надрукавана з гатовых дыяпазытываў у друкарні ТДА «Знаменіе», г. Менск, вул. Кальварыйская, 24. Заказ №193

Навінкі ў тэстах

Ці ў курсе вы апошніх падзеяў?

1. 3 чым павіншаваў Аляксандар Лукашэнка караля Саудаўскай Аравіі Фахда Бэн Абдэль Азіза Аль Сауда і насельнічага прынца Абдалу Бэн Абдэль Азіза Аль Сауда?

- A) 3 днём каралеўства
B) Са шлюбам
B) 3 разводам

2. У якую краіну накіравалі свае войскі ЗША ў сувязі са спробай дзяржаўнага перавароту?

- A) Кот д'Івуар
B) Папуа Новая Гвінэя
B) Беларусь

3. Што абвешчалі 50 дэпутатаў украінскага парламента, пратэстуючы супраць палітыкі прэзідэнта Кучмы?

- A) Галадоўку
B) Абжыралаўку
B) Незалежнасць

4. Ува што будучы перайменаваны школы міліцыі ў Магілёве й Баранавічах?

- A) У ліцэі
B) У каледжы
B) У хаты-чытальні

5. 3 чым будзе змагацца новы орган правапарадку, што мусіць неўзабаве з'явіцца ў Расеі?

- A) 3 наркатыкамі
B) 3 карупцыяй
B) 3 міліцыяй

6. Саміт якой арганізацыі распачаў працу ў Варшаве?

- A) NATO
B) АБСЕ
B) БРСМ

7. Інтэрв'ю якой тэлекампаніі даў у мінулы аўторак прэзідэнт Аляксандар Лукашэнка?

- A) MTV
B) VIVA+
B) BBC

8. Што распачынаюць з 1 кастрычніка прыватныя прадпрыемствы Беларусі?

- A) Запой
B) Рэвалюцыю
B) Страйк

9. Які дэвіз акцыі пратэсту, што збіраюцца правесці апазіцыйныя сілы ў лістападзе?

- A) Мір! Труд! Май!
B) Беларусь! Дэмакратыя! Дабрабыт!
B) Расея! Дыктатура! Галеча!

10. Хто абнародаваў дасье супраць прэзідэнта Іраку Садама Хусэйна?

- A) Тоні Блэр
B) Джордж Буш
B) Аляксандар Лукашэнка

11. Для каго прадназначаная новая перадача польскага тэлебачання з вядучым Лехам Валенсам?

- A) Для дамахазяек
B) Для рыбакоў
B) Для дачнікаў

12. ПАСЭ стварыла адмысловую камісію па пошуку:

- A) Золата
B) Брыльянтаў
B) Зніклых палітыкаў

13. Які вядомы пісьменьнік быў днямі збіты невядомымі?

- A) Адам Мальдзіс
B) Васіль Быкаў
B) Дунін Марцінкевіч

Правільныя адказы: 1-А, 2-А, 3-А, 4-Б, 5-А, 6-А, 7-В, 8-В, 9-Б, 10-А, 11-Б, 12-В, 13-А.

ПАЛІТЫКА

Бел-чырвоная-белы кіднэпінг

Віцэ-прэзідэнта «Лукойла» выкралі баевікі Беларускага Вывольнага Войска

Ну што, папайся, кравапівец!

Адпусціце мяне, я вам добра заплачу: даляры, эўра, беларускія рублі — чаго пажадаеце.

Справа аб выкраданні віцэ-прэзідэнта нафтавай кампаніі «Лукойл» Сяргея Кукуры, якога невядомыя злоўмысьнікі тармазілі 12 верасня на шашы Ўнукава-Масква, раптам атрымала нечаканы паварот.

У рэдакцыю *Комсомольской правды* патэлефанаваў невядомы й на ламанай расейскай мове паведаміў, што адказнасьць за кіднэпінг віцэ-прэзідэнта «Лукойла» бяра на сябе прынапамынае «Беларускае Вывольнае Войска». Новая акалічнасьць збытала ўсе карты сысьледчым, якія схіляліся да думкі, што нехта проста пажартаваў: Кукуру «выкралі» ягоныя сябры і цяпер яны разам бухаюць на чый-небудзь дачы, пасьміхаючыся з лабухаў-мянтоў.

Дарэчы, гэта першая згадка пра БВВ за апошнюю пяцігодку. Першай гучнай справай палітычнага картэлю стаў выбух на газаводзе Таржок-Менск-Івацэвічы ў 1997 годзе. Іх таксама падзраюць у арганізацыі выбуху каля будынку Цэнтральнага

райсуда ў г. Менску. Цяпер экстрэмісты вырашылі пайсьці далей, да таго ж ня толькі за ідэю.

За некалькі дзён да тэлефанаваньня невядомыя перадалі відэакасету, дзе Кукура тлумачыць патрабаванні тэарыстаў: нямнога-нямала 3 мільёны баксаў і столькі ж у эўра ў дробных купюрах.

Дык хто ж хаваецца за гучнай назвай «Беларускае Вывольнае Войска» і на што некаму спатрэбілася выкрадаць Кукуру? Можна было высунуць некалькі больш-менш праўдападобных версій: — нацыяналістычная экстрэмісцкая арганізацыя, якая вядзе нялёгкае змаганьне за незалежнасьць Беларусі ад расейскага імперыялізму. Выкраданьне Кукуры — адказ на спробы Расеі інкарпараваць Беларусь;

— крымінальная групоўка, якія лабірую інтарэсы іншых нафтавых карпарацыяў. Менавіта гэтым можна патлумачыць, што абодва злачынствы пад шыльдай БВВ непасрэдна тычацца нафта-газавай тэматыкі;

— група палітычных прайдзісьветаў-NGОшнікаў, якія

працяглі з грантам. Гэтую версію мы таксама ніколі не ігнаруем. Як кажа прэзідэнт, ад іх усякага можна чакаць.

Прааналізаваўшы ўсе «за» і «супраць» кожнай версіі мы нечакана прыйшлі да высновы, што БВВ — гэта недабітыя партызаны-незалежнікі, што засталіся з часоў Другой сусьветнай вайны. Ня выключана, што яны да сёньня ўтрымліваюць невялічкую «партизанскую зону» недзе паблізу магістральных газа- або нафтаправодаў. Гэтым можна патлумачыць першы тэркт БВВ — нехта не хацеў плаціць за транзыт газу праз «партизанскую зону» і выбух зрабіў іх больш згаворлівымі. Іншая справа атрымалася з «Лукойлам», які, наслухаўшыся бакс пра халіўны транзыт празь Беларусь, адмовіўся башляць партызанам, за што й трапіў на «счэтка». А каб расейскія нафтабароны былі больш пакладзістымі, «вызвольнікі» й выкралі іхнага віцэ-прэзідэнта (праверка на дарогах і ўзяцце закладнікаў былі ўлюбёным промыслам беларускіх партызанаў (і паліцаёў) пад час Другой сусьветнай). Сума выкупу за Кукуру — акурат тая сума, якая ўжо націкала.

Абвергнуць або пацьвердзіць нашу канчатковую версію можа толькі сам Кукура, які быў вызвалены з палону самімі выкрадаальнікамі. Ці заплаціў «Лукойл» патрэбную суму застаецца невядомым.

СпАмы

Чачэнскі сындрым

Як вядома, бясконцыя контартэарыстычныя апэрацыі спараджаюць масу сацыяльных праблемаў, больш вядомых як «афганскі» або «чачэнскі» сындрым. Маладыя хлопцы, якія прыязджаюць з гарачых кропак нічога ня ўмеюць, акрамя як ваяваць, і таму ня могуць уладкаваць сваё мірнае жыццё. Вось і вымушаныя дзецюкі падавацца ў напакрывінальныя структуры, псууючы ўсю статыстыку праваахоўным органам. Дзякуючы сетцы internet ні адзін чалавек ня можа застацца абываемым да набалелых праблемаў моладзі. Нас таксама закранула гэтая бяда. Днямі на рэдакцыйны mail прыйшоў чарговы спам, альбо рэклімнае паведамленьне, ад Саюзу Вэтэранаў Чачні. Мы вырашылі надрукаваць яго без змяненняў. Прачытаўшы такое, становіцца крыўдна за бедных юнцаў і хочацца хоць неяк дапамагчы бедалагам «афганцам» ды «чачэнцам»:

СОЮЗ ВЕТЕРАНОВ ЧЕЧНИ

Свидетельство Министерства Юстиции РФ о регистрации №5248 от 11.04.2002г

Уважаемые Господа!

В целях привлечения средств для реализации программ помощи Союза ветеранов Чечни нашим бойцам, раненым в ходе контртеррористической операции на Северном Кавказе, предлагаем Вам содействие, на взаимовыгодных условиях, в решении следующих конфликтных ситуаций:

- 1) Внесудебное урегулирование кредитно-долговых отношений;
 - 2) Защиту имущественных прав Должника или Кредитора;
 - 3) Урегулирование конфликтов с силовыми структурами;
 - 4) Исполнение решений Арбитражного суда;
 - 5) Помощь в решении арбитражных споров;
 - 6) Разрешение конфликтных ситуаций;
 - 7) Проведение сложных переговоров;
- Если, к счастью, у Вас нет никаких проблем, примите своё участие в судьбе раненых солдат. Мы не останемся в долгу. С нетерпением ждём Вашего ответа!

С уважением,
Председатель Совета «СОЮЗА ВЕТЕРАНОВ ЧЕЧЕНИ»,
Киселевич Владимир Сергеевич
(тел. 724-95-69)

M&M's GO HOME!

Багатыя таксама плачуць

Цікавая навіна дайшла да нас з далёкай Швайцарыі. У мінулую нядзелю ў краіне сыру ды гарналыжных курортаў прайшоў рэфэрэндум. Але тамтэйшых альпійскіх таўстасумаў, у адрозьненне ад палітычна адукаваных беларусаў, цікавілі не пытаньні дзяржаўнага ладу альбо саюзу з братаўскай Германіяй. Усё куды больш банальна. Справа ў тым, што ў дзяржсховішчы сабралася нашмат болей золата, чым патрэбна для нармальнага функцыянаваньня эканомікі. Лішак склаў ні многа ні мала 1300 тон (10 мільярдаў даляраў). Адных працэнтаў набягае пад мільярд у год. Вось швайцарцы і павінныя былі выбраць з двух прапанаваных варыянтаў: інвэставаць гэтыя сродкі ў пэнсійныя фонды ці падзяліць паміж бюджэтамі кантонаў і фондам салідарнасьці. Ні водны варыянт не набраў патрэбнай колькасьці галасоў. Не пазайздросьціш бедным швайцарцам, якія замест таго каб падзяліць грошы ды бухаць сабе спакойна да канца жыцця, парацца як бурыданавы аслы. На крайні выпадак аддалі б іх нам. Мы дык дакладна знайдзем ім прымяненьне!

Колькі ж залатых яўрэйскіх зубоў спатрэбілася, каб назатасіць такі капітал?!

Прывітаньне, мы — салодкая парачка апазіцыйных журналістаў.

Па-мойму, хтосьці хоча нас збесьці.

Не перастаюць нас частаваць салодкай парачкай, своеасаблівы M&M's беларускай рэпрэсаванай журналістыкі Маркевіч і Мажэйка. Мы працягваем сачыць за іх прыгодамі на папраўчых работах, хоць гэта ўжо парадкам надакучыла. І, відаць, не адным нам. Напрыклад, жыхары Жлобіна, дзе адбывае пакараньне Павел Мажэйка, пачалі праводзіць збор подпісаў за вызваленьне былых супрацоўнікаў

Пагоні. Невядома, чым так пасьпеў дастаць абарыгенаў Мажэйка, але толькі ўжыцца на жлобінскай зямлі яму наўрад ці ўдасца. Ходзяць чуткі, што і ў Асіповічах ствараецца ініцыятыўная група па збору подпісаў супраць Міколы Маркевіча. А куды дзецца «рабочаму» Віктару Івашкевічу? Таго наогул яшчэ не разьмеркавалі. Што й казаць, нялёгка лёс у апазіцыйнага журналіста!

Чупа Чупс,
БІАХІМІК

ПАЛІТЫКА

Лямпачка
РЫГОРЫЧА

СМІ

Адказы за базар

«Если такой Президентский фонд есть, я не Президент. Но если его нет, то Народной воли в Беларуси тоже не будет. Вы согласны?»

Як чарговы раз аказалася, прэзідэнт пагрозаў на вечер не кідае. На тыдні судовыя выканаўцы апісалі частку маёмасці газэты Народная воля.

Беларусь!
Шматпакутная твая доля.
Ноччу на тыдні злыдні
Апячаталі Народную волю.
Што рабіць – піва піць
Газецёнка-та плохенька.
Па неправераным фактам на прэзідэнта гнаць
Зьнішчаць і давіць такіх работнікаў.
Журналіст зараз хто – абібок і п'яніца.
Дзёрзка нахабна пішуць лухту,
Сырам у масле катаюцца.
Ліпнуць, як мухі к Рыгорычу.
Самі на Капры, на Мальце
Кураць Bond
Тожа выдумалі – «Прэзідэнцкі фонд».
Я кажу так!
Бруднай лапай
Прэзідэнту ў душу ня лезь.
Ледзь-ледзь ня зжэрлі
Расейскай зявай МАЗ, МТЗ,
Нафтан увесь.
Дык вось, лічу так:
З нашым найлепшым крутым прэзідэнтам
З году ў год НАРОД будзе стрыць свае дывідэнты.

Ярыла Пшанічны

Неўзабаве беларускія рабочыя будаўнічыя спецыяльнасьцяў будуць калыміць не ў Маскве альбо Чэхіі, а ўзнаўляць прамысловасьць Іраку пасля амэрыканскага дэсанту.

Пакуль амэрыканскія ястрабы рыхтуюцца нанесці Садому Хусэйну чарговы ўдар пад кадык, беларускі ўрад зьбіраецца сарваць чарговы прыбытковы кантракт з Іракам. Не, на гэты раз мы ня будзем мусоліць банальную тэму гандлю зброяй, што не сыходзіць са старонак незалежнай прэсы і ўжо парадкам надакучыла беларускаму абыяцелю. Хай «калашы» Іраку штурхае які-небудзь Кучма. А беларускія аракулы ад эканомікі, у адрозьненні ад дзядзькі ў Кіеве, глядзяць далёка ў будучыню з думкай пра стваральную, а не разбуральную працу. «Вайна вайной, але кожнай заварушцы прыходзіць капец», – палічылі на К.Маркса-38. Што застаецца пасля вайны, уявіць няцяжка: руіны, разбураная гаспадарка, голад і разруха. Аднак падумаць пра сваю братэрскую дапамогу на аднаўленьні краіны, як паказвае досвед Югаславіі, трэба ўжо зараз. Цікава прыгадаць, як напярэдадні натаўскіх бамбёжак шэраг нямецкіх фірмаў заключыў выгядныя кантракты на рамонту і рэканструкцыі мастоў і іншых транспартных камунікацыяў Югаславіі. Прычым на момант заключэньня дамоваў яны яшчэ стаялі цалеханькія і ў ніякіх рамонтах і тым больш рэканструкцыях патрэбу ня мелі. Проста праворныя фрыцы прыкінулі, што НАТО найперш будзе мачыць менавіта шляхі зносінаў. Падобным шляхам ідзе й Беларусь. Калі амэрыканцы зноў нанясуць ракетна-бомбавы ўдар па Іраку, які й так ляжыць амаль у руінах пасля славутай «Буры ў пустыні», то працы беларускім шабашнікам будзе хоць адбаўляць. Можна будзе добра калыміць на будоўлях брацкага Іраку. На сёньняшні момант вядома, што Беларусь прапанавала Іраку супрацоўніцтва па аднаўленьні зруйнаванай яшчэ ў 1991 годзе ірацкай энэргетычнай сыстэмы і ўжо прабіла зьдзелку на 5 мільёнаў даляраў на пастаўцы Садаму правадоў, разтак, лямпачак і іншага барахла беларускай вытворчасці. Калі так пойдзе далей, то пакрысе мы можам уцюхаць Іраку ўсю заляжалую ў нас прадукцыю, зарабіўшы пры гэтым столькі бабак, што Кучма аж падавіцца сваімі супрацьпавестранымі ўстаноўкамі. Адзіная надзея цяпер на Пэнтагон: чым больш амэрыканцы расхірачаць заводу і электрастанцыю, тым вышэй узровень патэнцыйнага кушу, які сарвуць беларусы. Так што, не шкадуўце «стынгераў» і «патрыэтаў», містэр Буш!

Анатоль Чубайс,
ЭЛЕКТРЫК

Бычыны торч

Кіраўнікі Гарадзеншчыны б'юць трывогу. Дрэнна йдуць справы ў жывёлагадоўчым комплексе вобласці. Катастрафічна зьніжаюцца надой ад умоўнай адзінкі буйной рагатай жывёлы. Каб выправіць склаўшуюся сытуацыю, абласное пляменнае прадпрыемства прыступіла да рэалізацыі стратэгічнай праграмы «Малако». З мэтай павелічэньня надояў было набыта 10 тыс. дазьякоў спэрмы быкоў-вытворцаў канадзкай пароды. Ужо зараз нашых цёлак прымусова асеміяняюць заморскім семям. Нажаль, надояў прыйдзецца чакаць не адзін год і невядома яшчэ, ці прыйдуцца да густу шэрагоў спажываць канадзкія малокі.

А хто падумаў пра нашых родных бычкоў, якія так і пойдучы на мяса, ні разу не паспытаўшы буронкінай ласкі. Надзейней было б закупіць спэрму канадзкіх фэрмэраў ды вырошчваць у прабірках талковых кіраўнікоў. Глядзіш, і вынікі паявяцца!

Мілка

Хто спойвае Расею?

У чарговы раз для папаўненьня бюджэту ўрад Беларусі вырашыў кідаць расейскую піўную прамысловасьць ды ўвесці акцызы на імпартнае піва. Але івана Таранава на мякіне не правядзеш. Саюз расейскіх півавараў паставіў ультыматум: пры ўвядзеньні акцызаў яны перастаюць пастаўляць сваю бадзюгу. А гэта, па іх словах, складае амаль палову ўсяго піва, што ўжываецца беларусы. Прычым расейскія піўныя пузы перакананыя, што Беларусь ня ў стане забясьпечыць сябе сваім півам, таму і пантуюцца. Між тым гэта не апошняя мера беларускіх уладаў у барацьбе з фанабэрыстымі расейскімі піваварамі: вытворцы беларускай гарэлкі хутка будуць пазбаўлены ад акцызнага падатку на экспарт сваёй прадукцыі. Калі гэта сапраўды адбудзецца, то

беларуская сівуха ў Расеі будзе каштаваць нават таньней за «Балтыку» №3. Так што залупастым Таранавым, Ачакавым і Бачкавым хутка будзе поўны крыжачок!

Барон Таўбэ

Мы будзем жыць цяпер па-новаму

Здаецца, прыходзіць кірдык апошняму аплоту камунізму на зямлі. Колькі ні тужыўся вялікі правадыр усіх карэйцаў, а прыйшлося й яму павярнуцца да цывілізаванага сьвету тварам. У рамках экспэрымэнту Кім Чэн Ір вырашыў пабудаваць

капіталізм у асобна ўзятай правінцыі. Дзеля гэтага ён назначыў галавой новага адміністрацыйнага ўтварэньня кітайскага бізнэсмэна Яна Біня. На прэс-канфэрэнцыі Бінь заявіў, што зьбіраецца пабудаваць рынаквы капіталістычны анклаў

па прыкладу Ганконгу са сваім заканадаўчым органам. А каб змораным голадам карэйцам не было, зайздросна, раён будзе аддзелены ад астатняй часткі краіны каменным мурам. У дадатак, адтуль будзе выселена 500 тысячаў чалавек.

Цікава, што ж падштурхнула паўночнакарэйскага рыгорыча на такі не папулярны крок. Пад шумок ірацкага крызысу Кім Чэн Ір, відаць, вырашыў саскачыць зь ліку краінаў-ізгояў. Непакоіць адно – як бы

не прыйшлося за ўсе грахі гэз. «васі зла» адказваць нашаму чучэ, а значыць і нам з вамі. Сонца Кім удала саскачыў з прапістону, а вось мы, хутчэй за ўсё, і будзем лавіць амэрыканскія тамагаўкі ды зьбіваць стэлы!

Хун Вэйбін

Беларускі ўрад – таксама грантасос!

Колькі вёдраў памыў было выліта на галовы беднай беларускай апазыцыі, ужо й палічыць цяжка: і тое, што лукашэнкаўскія апанэнты бяруць гранты ў заходніх фондаў, і што бязбожна тыраць выдзеленыя грошы, і што гатовыя кінучы кожнага за 25 цэнтаў і гд. І паганяла ўжо да іх прысохла нібы таўро – «грантасосы». Аднак сапраўды разумна сказана: «Бачыць у воку іншага сучок, а ў сваім маргале й бярвяня не заўважае». І гэтыя словы можна сьмела адрасаваць беларускаму ўраду, які таксама ўва ўсю прысмактаўся да грантавай кармушкі. І не па дробязі, бо ў «сісках» у яго ходзіць не які-небудзь фонд Сораса, а сам Сусьветны Банк – глянбалізатару начальнік і ўсіх фондаў камандзір.

«Па якіх жа праграмах прамышляюць абітальнікі Дому ўраду?» – спытае заінтрыгаваны НГО-шны грантасос са стахам. Так, вядома не напісаньнем прасктаў па абароне дэмакратыі або правоў чалавека ў Рэспубліцы Беларусь. Канкурэнцыі можна не баяцца. У іх глеба куды больш урадлівая: беларускія чыноўнікі страчаць заяўкі на гранты

па барацьбе са СНІДам, тубэркулёзам і малярый. Улічваючы тэмпы росту захворваньня названымі хваробамі ў Беларусі за апошнія гады, гэта сапраўды праблема (асабліва з тубікам), якая мяжуе з нацыянальнай катастрофай, таму капусты можна рубіць колькі заўгодна ды ня парыцца, што які-небудзь Вячорка або Бандарэнка пераб'е ўсю мазу.

Галоўнае, што выклікае глыбокую занепакоенасьць у шэраговага грамадзяніна: што барацьба са СНІДам і тубікам у нас вядзецца гэтак жа пасьпяхова, як і барацьба з дыктатурай. Бо як заявіў кіраўнік беларускага прадстаўніцтва Сусьветнага банку С.Кулік у размове з «Белорусским рынком», Беларусь спазьняецца з заяўкай на атрыманьне гранту па барацьбе з малярый, тубэркулёзам і СНІДам (тэрмін падачы заяўкі 27 верасьня). Відаць, у справядзачы па папярэднім гранце шмат сьпісалі на скрэпкі і дзіраколы!

Зьміцер Бандарэнка,
ХАРТЫСТГавары
хутчэй, ліміт
сканчаецца!

Прайшлі тыя
часы, калі
былі
старшыня
Вярхоўнага
Савету мог
дазволіць
сабе
пабакланіць
па мабіле.

АДРАСНАЯ ДАПАМОГА

MEMENTO MORAVA

«По существу, министерство обеспечивает решение вопросов жизни и деятельности каждого человека, начиная от его рождения, трудового, активного периода жизни и кончая смертью».

(з інтэрвію Антаніны Моравай *Советской Белоруссии*)

Паняцце «смерць» неразрыўна звязана з паняццем «жыццё» і зьяўляецца яго лягічным завяршэннем. Навука, якая вывучае працэс памірання, смерць, яе прычыны і постмаргальныя зьявы, завецца танаталёгіяй. Па ўсім відаць, у хуткім часе Беларусь зможа папоўніць скарбонку танаталёгічнай думкі і побач з імёнамі такіх сьвятцалаў навукі як Кюблер-Рос узыйдзе зорка міністра працы і сацыяльнай абароны РБ Антаніны Моравай. Яе закон «Аб сацыяльнай дапамозе», праект якога павінен з'явіцца да канца гэтай восні, мае ўсе падставы стаць настольнай брашурай усіх тых, каго цікавіць пытаньне ўзаемазвязі смерці і сацыяльнай палітыкі.

Хача праект закону пакуль не зьявіўся ў друку, ня трэба быць Настрадамусам, каб вылучыць яго танаталёгічную накіраванасьць. Гэтак званая «адзіная праграма адраснай сацыяльнай дапамогі» ўжо была часткова апрабаваная ў некаторых раёнах Беларусі, у прыватнасьці, у Асіповічах. На гэты конт маюцца мэдычныя адкрывеньні самой Моравай, а таксама ўнутраныя і публічныя дакумэнты Сусьветнага Банку, які фактычна натхніў беларускі ўрад на рэформу сацыяльнай сфэры.

Як вядома, сярод беларусаў усё большы працэнт бедных, і эксклюзіўны ўсё раней адпраўляюцца ўгнойваць сваімі кадаўрамі айчыныя суглінкі. Чаму так здарасца? Паводле аксыёмы Моравай, гемарой беларусаў у тым, што яны страчваюць экзистэнцыяльны нюх. Усыплёныя шматлікімі ільготамі, субсыдыямі і бюджэтнай халівай, якія ахопліваюць амаль усё насельніцтва краіны, беларусы больш ня чуюць сырога подыху цёткі з касой. Між тым, толькі прадчуваньне неминучага скону, трупнага аўтолізу і пазытыўнай рэакцыі на прыкмету

Белаглава дапамагае людзям не губляць смак да жыцця і ёрзаць тазам, каб як мага пазней апынуцца ў катэгорыі кліентаў дыстрыб'ютарскай сеткі «Рытуал». Адсюль і рост прадукцыйнасьці працы і здаровая канкурэнцыя на рынку. Такім чынам, страх перад смерцю ёсьць рухавік квітнеючай рынкавай эканомікі. Празмерныя сацыяльныя гарантыі ня толькі разьдзімаюць дэфіцыт бюджэту, але і тармазяць творчы дух народу, стымулюючы

«ўтрымальніцкі інстынкт» (тэрміналёгія Моравай) і ляготу. Як сказала сама спадарыня міністар, адна з мэтаў рэформы – пазбавіць грамадзянаў гэтага ганебнага рэфлексу. Каб разварушыць крэатыўны патэнцыял бедных, у новым законе будуць прадугледжаныя арыгінальныя ўмовы атрымання сацыяльнай дапамогі пры адначасовым скасаваньні амаль усіх існуючых сёньня ільготаў і датацыяў. Вось некаторыя з інавацыяў:

1. Аказаная дапамога не вызывае ад страху перад смерцю. Памер сацыяльнай усямогі будзе ўстаноўлены значна меншы за памер, неабходны для дасягненьня мінімальнага спажывецкага кошыку, гэта значыць той суммы, за якую можна па-чалавечы праіснаваць.

2. Працэдура атрымання ўсямогі будзе спраектаваная па мадэлі армейскай паласы перашкодаў альбо камп'ютэрнай гульні «квэст», з мэтай дрэсіроўкі ўтрыманца да працы. Перад тым як атрымаць дзяржаўнае бабло, трэба будзе добра папацець, каб рознымі дэвядкамі, выпіскамі й дэкларацыямі даказаць, што твой сукупны даход не перавышае 60% ад мінімальнага спажывецкага кошыку. Гэта гэтак званы «заяўляльны» прынцып адраснай дапамогі.

3. Пры вызначэньні магчымасьці аказаньня «адзінай адраснай дапамогі» будуць ўлічвацца ня толькі грашовыя даходы сям'і-заяўцеля, але і патэнцыяльныя выгоды, якія тая можа атрымаць, напрыклад, ад здачы аднаго з пакояў студэнцкай першага курсу, ад разьмену вялікай кватэры ў цэнтры на меншую ў сьплянх, ад перадачы адзеньня ад старэйшых дзяцей малодшым, ад вырошчваньня памідораў на балконе, ад збору ягад і грыбоў у лесе, ад

продажу скуранай курткі, залатых завушніцаў ды іншых прадметаў люксу і г.д. Па лёгіцы, у будучыні, каб ускладніць заданьне, у патэнцыйныя даходы верагодна ўвойдуць паступленьні ад збору бутэлек, кардонных каробак і перапрацоўкі на харчаваньне шчодрэга зместу мусарапроводаў. Гэтак падлічваецца «каэфіцыент нуждаемасьці».

Як бачым, трапіць у катэгорыю «бедных» і дасягнуць выратавальнай кармушкі ў гэтых умовах змогуць толькі тыя, хто здолее праявіць цуды вяртлявасьці, выносьлівасьці і жывучасьці. Тым, хто ня вытрымае марафону, няхай зямля будзе пухам.

У завяршэньне некалькі словаў аб ідэялёгічных вытоках новай сацыяльна-танаталёгічнай дактрыны Моравай і Сусьветнага Банку. Як піша Навум Хомскі ў кнізе «Прыбытак на людзях. Нэалібэралізм і сусьветны лад», тэорыя барацьбы з сацыяльным утрыманствам узыходзіць сваімі каранямі яшчэ ў пачатак XIX стагодзьдзя, калі праайцы нэалібэральнай дактрыны Давід Рыкарда, Томас Мальтус і іншыя лібэральныя мысьляры заявілі, што новая навука «з непарушнасьцю закона Ньютана» даказала, што мы толькі шкодзім бедным, калі намагамся дапамагчы ім, і што найлепшы падарунак, які мы можам прапанаваць пакутуючым масам, хавасца ў пазбаўленьні іх ад ілюзіяў, быццам яны маюць права на жыцьцё. У 30-я гады XIX стагодзьдзя здавалася, што ў Англіі гэтыя дактрыны атрымалі перамогу. «Гэты ўтанічны экспэрэмент быў самым бязьлітасным актам сацыяльнай рэформы за ўсю гісторыю», – пісаў Карл Паланьі, – «акт, які зьнішчыў мноства жыцьцяў». Але ўзьнікла неспрадбачаная праблема. Плупыя масы пачалі прыходзіць да высновы: «калі ў нас няма права на жыцьцё, то ў нас няма права на кіраваньне». Брытанскай арміі прыйшлося змагацца з бунтамі і беспарадкамі, а хутка ўзьнікла яшчэ больш сур'ёзная пагроза – пачалі арганізоўвацца рабочыя...» (Н.Хомскі, *Прыбыль на людзях. Нэалібэралізм і мировой парадок, 2002, ст. 89-90*). Memento mori, спадары міністры ●

Восень у Мумі-доле

Казка пра тое, як упаданьне ў зімовую сьпячку

дазволіць беларусам перажыць рэформу

сацыяльнай забесьпячэньня

У тую самую раніцу, калі тата Мумі-троль запаліў сваю люльку, седзячы на вэрэндзе, Мумі-мама гатавала аладкі з сунічным сочывам, а Мумі-троль марыў сустрэць Снусмумрыка, на парозе дома зьявіліся два падарожнікі – Тофсла і Віфсла. Тофсла быў у чырвонай шапачцы, а Віфсла, як заўсёды, нес вялікі чамадан. Яны прыйшлі здалёк і вельмі стомленыя. З коміну мумі-хаты, які стаяў паміж сэрбных таполяў і сьлівавых дрэваў, курыўся ранішні дымок.

– Дымсла, – сказаў Віфсла.
– Штосьці гатуецца, – кінуў Тофсла.
І яны пачалі спускацца ў даліну ў надзеі пачаставацца і адпачыць перад больш далёкім падарожжам за мяжу.

– Охохонюшкі! – усклінула Мумі-мама. – Відаць, у нас прыбавіцца дамадацаў, трэба сказаць Мумі-тату, каб зрабіў два зусім маленькія ложкі. Як жа мы ўсе пракормімся? Пэнсію Мумі-таты мы ўжо зьелі, а дзіцячыя аладкі неўзабаве скончацца. Ну, нека будзем жыць.

Трэба адзначыць, што Мумі-хата ўся была поўная троямі, сьніфамі, Андатрам і Хемулем. У хаце заўсёды было шмат народу і кожны займаўся чым хацеў, ніколі не баючыся за заўтрашні дзень. Мумі-тата і Мумі-маці прымалі ўсіх незнаёмеццаў са спакоем і толькі ставілі новыя ложкі ды пашыралі абедзены стол.

– А высла паспрабуйцеся атрымаць сацыяльную дапамогу, – ціха сказаў Тофсла.

– Мы сустрэкаліся цётку Хемуліху, янасла выдаеся ўсім мнагачленным сям'ям салодкія аладкісла, – дадаў Віфсла.

– Ой, не люблю я сваю цётку,

уж вельмі яна занудная і любіць калекцыянаваць паперкі. Без паперак яна вас да сябе не падпусьціць, – прамямліў Хемуль.

– Ну ўсё, сканчаем есьці! Зараз жа зьбіраемся ў падарожжа. Паедзем да цёткі Хемуля па аладкі, я чую, што гэта будзе цікавая прыгода! – сказала Мумі-мама.

– Ура! – заарал Мумі-троль. – Можа і Снусмумрыка сустрэнем!

Толькі Тофсла і Віфсла зірнулі адзін на аднаго, забегалі туды-сюды і напрыканцы пабеглі ва ўнутар Мумі-хаты з усімі сваімі рэчамі: «Мы лепш застанемся з Андатрамсла, Мора ідзесла!» І яны разам з рэчамі схаваліся ў гамак Андатра.

– Мора? А хто гэта? – запытаў стары Хемуль і яму стала нека не па сабе.

Тофсла распрануўся, вылупіў вочкі, ашчэрыў зубы ва ўсьмешцы, як толькі мог.

– Жудасная і нахабнаясла! – сказаў Віфсла.

– Зачыняйцеся! і хавайцеся ўсе каштоўныя рэчысла ад Мора!

– Мы ўзброімся і будзем у стане баявой гатоўнасьці, – сказаў Мумі-тата, – і не дамо нікога пакрыўдзіць.

Усё гэта было жудасна цікава. Мумі-мама кінулася зьбіраць рэчы ў дарогу. Яна страшна непакоілася, узгадвала, ці не забылася на што: цёплыя коўдры, чгункі, кафейнік, масу ежы, запалкі, цёплае адзеньне, абрус і сваю сумку. Мумі-тата ўзяў сваю люльку і мэмуары. І яны рушылі ў дарогу. Калі яны дайшлі да цёткі Хемуля, на двары было ўжо па-вераснёўску цёмна. Мумі-мама склала вогнішча з камяняў, каб падагрэць апошнія аладкі, расклала на зямлі абрус, расставіла кубачкі і ўпрыгожыла стол букетам восеньскага лісьця.

– Мы чымсьці можам дапамагчы? – запытаў

АДРАСНАЯ ДАПАМОГА

Мумі-троль, калі ўсё было падрыхтаванае да ежы.
— Вы павінны пайсці да цёткі Хемуліхі, напрасіць сьвежых аладкаў, — сказала Мумі-мама.
А яна-та ведала, чаго ім больш за ўсё хочацца. Вельмі важна ведаць, ці будзе есці штосьці на заўтрашні сьняданак. І ўся Мумі-фэмілія, акрамя Мумі-мамы, адправілася да нары Хемуліхі. Хемуліха была вельмі ўражаная пабачыць свайго пляменьніка, які ўсё носіць ейную сукенку, зь сябрамі, але, як усе Хемулі, яна магла толькі сэрдаваць і бубніць штосьці пад нос.
— Што, галеча прымусіла па аладкі прыйсці?
— абыйкава запытала Хемуліха. — Дык мне ад вас патрэбныя паперы пра вашае працоўнае жыццё і даходы. І чым больш, тым лепш.
— А я акурат узяў з сабой свае мэмурары, — адказаў Мумі-тата. — Хоць на штосьці яны спатрэбіліся.
І аддаў свой рукапіс Хемулісе. Тая з павагай

узяла яго ў рукі і, адкрыўшы мэмурары на першай старонцы, пачала павольна штосьці бубніць пад нос, пэрыядычна падымуючы вочы то на аднаго, то на другога героя апавядання. Празь некалькі гадзінаў Хемуліха стомлена зачыніла апошнюю старонку і кінула погляд.
— Да, цяжка мне прыйдзеца з вамі, — прамовіла ціха Хемуліха. Трэба сказаць, што гэта была асабліва шкадлівая і пунктуальная асоба. — У вашай эканамічнай адзінцы чатыры асобы дарослых: Мумі-маці, Мумі-бацька, Хемулі і стары Андатар, і пяць дзяцей: Мумі-троль, Снорк, фрэкэн Снорк, Сьніф і крошка Мю. Таму вам, як мнагадзетнаму сямейству, на месяц паложана на ўсіх 1950 аладак і 25 слоікаў малінавага, чарнічнага і бруснічнага сочыва. Толькі як жа вы гэтае забярэце з сабой? Вы ведаеце, што Мора аб'явілася у нашых краях?
— Мы гатовыя пастаяць за аладкі! — усклікнуў Мумі-троль.
Раптам па зямлі пацягнула холадам, месяц

схаваўся за аблокамі, лісьце сьцялася ад страху.
— Што гэта? — прашаптала фрэкэн Снорк і бліжэй прыціснулася да Мумі-троля.
— Мора, — выдала Хемуліха.
На зьмёрзлай зямлі перад імі сядзела Мора і тарашчылася на іх у абодва вока без усялякага выразу. Здавалася, што яна можа прасядзець гэтак цэлую вечнасьць. У гэтым і быў увесь жак.
— Што табе трэба ад нас? — сьмела запытаў Мумі-тата.
— Мае аладкі назад, — адказала ледзяным голасам Мора.
— Чаму мы павінны аддаць іх? — спыталася Мумі-мама.
— Таму што гэта мае. Вы павінны вучыцца жыць без аладкаў, — насмешліва сказала Мора.
— Чаму? — заплакала крошка Мю.
— Вы павінны працаваць круглыя суткі і круглы год, і вам ня будзе хапаць часу на пажыраньне аладкаў.

Забраўшы з сабой усе аладкі, Мора больш не сказала ані слова, і шэрым ценем усьлізнула прэч.
Першы сьнег упаў на Мумі-дол пахмурнай раніцай. Галодны Мумі-троль стаяў на ганку і назіраў як зіма ахінае зямлю і думаў, як увечары яны ўпадзюць у сьпячку. Мумі-тролі вырашылі зрабіць гэта з надыходам халадоў (па праўдзе кажучы, гэта разумна, калі хто ня можа плаціць за ацяпленьне, ня любіць халодных батарэяў, цемры лямпачак і адсутнасьці цёплага абутку). Апошні сьняданак было шчыльным: у кожнага ў філіжанцы былі толькі хвойныя іголки, бо неабходна напась-ледак набіць чымсьці страўнік. Бо ж прыйдзеца праспаць доўгую Мумі-дольскую зіму. А дзесьці далёка-далёка Снусмумры граў на губной гармошцы сваю самую жалобную песеньку: «Гэй, зьвяраты, завяжыце банцікам пузкі...»

Туві Ясны,
САЦЫЯЛЬНА КАЗАЧНІК

КУЛЬТУРА

ЗОНА ХХХ

У новым фармаце БТ прадугледжаныя эратычныя праграмы

Пахаладненне адносінаў з Расеяй натуральным чынам прывяло да росту празаходніх настрояў у грамадстве і ва ўладзе. Не стала выключэннем і Беларуская тэлебачанне, якое 21 верасня абвясціла аб адкрыцці новага тэлеэсэзону пад нацыяналістычным лёзунгам «Тэлебачанне тваёй краіны!». Новы фармат Першага Нацыянальнага тэлеканалу мяркуе грунтоўныя змены ў эфірнай палітыцы, прыкладам для якіх стануць далёка ня лепшыя ўзоры заходніх перадач. Робіцца гэта з мэтай складання канкурэнцыі расейскім шавіністычным тэлеканалам, час вясчання якіх паціху будзе змяншацца да поўнага знікнення зь беларускага эфіру. Прыкладам, бэтэшнікі сабралі з французскага «Форту Бяар» свой новы шэдэўр «Турнір», у адной з першых перадач якога нейкі здаровы быкан з рыцарскім мячом зьмясіў у труху спачатку некага хлопца, а пасля і кволую дзяўчынку. Перадача безгустоўна косіць пад рыцарскія традыцыі, аднак пазбаўленая галоўнага прынцыпу сярэднявечча – павалі да Дамы. Як вядома, колькі тыдняў таму быў перакрыты начны эфір расейскіх тэлеканалаў і ўведзены начны эфір на БТ, які ў першую чаргу будзе запаўняцца эратычнымі праграмамі, назвы каторых ня могуць не ўзбуджаць – «Мужчынская бессань» і «Дзёньнік жанчыны». І хоць кіраўніцтва тэлеканалу абяцае, што эротыка будзе «лёгкай і прыгожай», няма сумненняў, што гэта толькі пачатак, і з цягам часу БТ скоціцца да паказу банальнай парнухі, як было на ўсіх заходніх тэлеканалах. Самае цікавае, што БТ будзе паказваць эротыку, знятую ўласнымі сіламі. Страшна ўявіць, у што ператворацца такія перадачы, як «Зона Х», «Калыханка», «Вясёлая сямейка», «5х5», «Усё нармальна, мама» і «72 гадзіны». Затое рэйтынг БТ ужо дакладна будзе вышэйшым за ўсе расейскія тэлеканалы разам узятая.

Канстанцін Ёбзд

Гомельскі ваяж Мадоны

Чарнобыльская зона становіцца ўсё больш прывабным і перспэктыўным месцам для адпачынку і жыхарства з добрым надвор'ем, інфраструктурай і стабільнай экалагічнай абстаноўкай. Так сталася дзякуючы імкненням як беларускіх уладаў, што прысылаюць туды па разьмеркаваньні ўсё новых настаўнікаў і мэдыкаў, гэтак і прыватных асобаў, якія робяць жыццё простых гамельчан больш цікавым і насычаным падзеямі сусьветнага маштабу.

Гэтак, адзін зь кіраўнікоў арганізацыі культурнага дасуга жыхароў горада Бэрліна Скумек Заботка заботліва прэзэнтаваў уладам Гомеля ідэю правядзеньня на пляцоўцы гомельскага аэрапорту канцэрту зорак сусьветнай эстрады, сярод якіх плянуецца запрасіць Мадону, Стынга, U2 і Робі Уільямса. Перамовы з поп-ідалямі ідуць небеспаспяхова, зь некаторымі ўжо нават дасягнутая папярэдняя дамоўленасьць на выступ 31 траўня 2003 году.

Мэта канцэрту – паказаць беларусам і сусьветнай грамадзкасьці, што Гомельская вобласць ня толькі прыгодная, але і найлепшая для пражываньня, калі на яе землях будуць выступаць артысты, жыццё і здароўе якіх клапаціць мільёны людзей ва ўсім сьвеце. Няма ўпэўненасьці, што на гомельскі аэрапорт, здольны зьмясціць усяго 50 тысяч чалавек, улезуць усе жадаючыя, тым больш, што на канцэрт, вядома, зьбяруцца слухачы з усяе Усходняе Эўропы, і на здароўе слухачоў больш будзе ўплываць ня нейкая міфічная радыяцыя, а шум ад дынамікаў і магчымая цісканіна, якая на канцэртах такога ўзроўню часта прыводзіць да сьмяротных выпадкаў. Таму вельмі цікава, як з гэтай сытуацыі выйдзе гомельскія ўлады. Ці тое яны пашыраць плошчу аэрапорту, адкрыўшы некалькі дадатковых узлётных палосаў, што зробіць Гомель больш перспэктыўным авіяпартам, ці будзе адкрыта некалькі трыбунаў з дарагімі VIP-месцамі.

Сродкі ад канцэрту пойдучы на далейшае разьвіцьцё медычнай і забавляльнай інфраструктуры Гомелю, што зь цягам часу безумоўна ператворыць яго ў буйны культурна-аздраўленчы цэнтар-здраўніцу эўрапейскага маштабу, кшталту Ніцы ці Жэневы. На жаль дамова з поп-зоркамі тармозіцца самім арганізатарам, бо спадар Скумек Заботка ськумекаў, што на гэтым канцэрце можна наварыць някісьля бабкі і просіць у музыкаў выключныя аўтарскія правы на запіс і распаўсюд кампактаў з канцэртаў. Аднак тысячы людзей вераць, што вечны нямецкі комплекс віны перад беларусамі пераможа меркантильныя патугі спадара мецэната, і мы пабачым зорак сусьветнага шоў-бізнэсу на чарнобыльскай зямлі.

ГЕНА ГРУШАВЫ

Зоркі сусьветнага шоў-бізнэсу зьбіраюцца даць супэрканцэрт у Гомелі. Сьпяшайцеся абзавесьціся даведкамі пацярпелых ад чарнобыльскай аварыі!

Рэцэпты варшчыка Гучка

Кніга Яўгена Гучка «Формула травы» можа зацікавіць любога наркамана. Але назва – проста хітры рэклямны трук. Для прывабнасьці можна было таксама назваць яе «Усё пра сэкс», альбо «Толькі не гавары маёй маме» і гд. Лепш зазірнуць пад вокладку, аўтара прадставіць сябе сам: «Я з тых, з кім заўсёды Сябе самага Дэфіцыт». Вось, на 328 старонках больш за 2200 мініатур-афарызмаў на самыя размаітыя тэмы жыцця. Гэткая энцыклапэдыя неабходных ведаў кшталту «Волга ўпадае ў Каспійскае мора»... «Ведаю многа, Многа умею, Ды мала, як трэба жыць» — хваліцца Гучок. Творчая праграма-максымум Гучка ставіць у тупік нават самых вопытных дасьледчыкаў шызалітаратуры: Як знойдзеш звышэстафару – У звышрэальнасьці

Зазірнеш Нешта ж тут нецвярозае, відаць, без травы

не абышлося:

Здаецца часам мне,
Што ў нас вучыліся
Сам Байран, Блок і Багдановіч
Ого! З Байранам вучыўся! А ў нашым клясе
быў адзін, дык у яго мянушка была паручнік
Ржэўскі. Але, калі здаецца, трэба, як кажуць,
перажыганацца:

Нібы для мужі мёд
Салодкі д'ябал
Для чалавека.

Так, такі перажыганацца... Яўген Гучок нарадзіўся ў Слуцку, а сам жыве ў Менску, дзе выпускаў ужо чацьвёртую кнігу гэткіх вершаў. Нагадаем, што Слуцчына дала сьвету яшчэ двух буйных паэтаў – Зьміцера Вішнёва і Міхася Башура. Калі яшчэ ўзгадаць пра Слуцкія паясы, можна сьмела падумаць пытаньне пра Слуцкую Анамалію ў беларускай літаратуры.

Майк Багдановіч

Раўнапраўе

Віват, Стэйсі!

21 верасня ў рамках фэстывалю ўсіх роўных меншасьцяў РБ «Гей-прайд'2002» адбыліся ўрачыстыя выбары каралевы травэсьці-сцэны «Міс Дэіва». Як паведаміла адна з арганізатараў фэсту Ліза бін Лупа, папярэдняя каралева, непараўнальная Вава Ахтунг, была пазбаўленая свайго тытулу з-за парушэньняў умоваў кантракту. Высьветлілася, што Вава напавілася за апошнія тры месяцы на 7 кг і падобна да таго, што яна цяжарная, што цалкам пярэчыць умовам конкурсу. Таксама, арганізатары падазраюць, што Вава патаемна выйшла замуж. Сама Вава Ахтунг адмовіла-ся камэнтаваць падобныя заявы былых калегаў па падмо-стку і заявіла, што яна не жадае быць бязмоўнай лялькай у руках прайдзсьветаў ад гетэрасэксуалізму і мацызму. Тым часам месца Вавы заняла ня менш прывабная і вельмі сэксуальная Стэйсі. Новая Міс Дэіва зьбіраецца цалкам прысьвяціць сябе дабрачынным справам і даказаць, што сапраўдная жанчына мае куды больш цікавыя заняткі, чым ражаць дзяцей ды карміць мужа. Віншваем Стэйсі зь перамогай!

КОМІКС

